

Stichting Curringherveld

FIJNE FEESTDAGEN & GELUKKIG NIEUWJAAR

Het OOG ('Eye in the sky') - Kunstobject 2013 - NME-werkgroep Curringherveld Kornhorn - Foto: Ferenc Szilágyi

Kornhorn, 12 december 2013

Van de voorzitter

Ziehier onze Nieuwsbrief 2013, een lustrumeditie, met een terugblik op 2013 maar ook met het Oog op 2014...

Elfje bij 'Het OOG'

2013 was een jaar met veel activiteiten in ons Curringherveld.

Dankzij de inzet van de vele vrijwilligers op hun eigen terreinen was het mogelijk om diverse groepen mensen te mogen ontvangen voor verschillende activiteiten.

Ook de Maranathaschool heeft diverse projecten over het jaar verdeeld in ons gebied gehouden.

Veel aandacht heeft ook het lustrumproject 'Landschap = Kunst' gekregen. Wat hebben de kinderen met alle anderen veel werk verzet en wat een prachtig uitgewerkte tijdslijn hebben we te zien gekregen!

Ook is er 'achter de schermen' veel werk verricht. Een "nieuwe" schafteet staat inmiddels klaar.

Het kon zo niet langer, en het duurt nog even voordat het nieuwe multifunctionele gebouw klaar is.

Het is een goede investering voor nu en in de toekomst. De C en Hekkers krijgen straks een ruime en frisse voorziening tot hun beschikking.

We hebben het afgelopen jaar vreugde, plezier maar ook verdriet met elkaar gedeeld.

En ik hoop en verwacht dat we als vrijwilligers en dorpsgenoten elkaar in vreugde, plezier en verdriet mogen blijven vinden in het natuurgebied dat ons allemaal bindt: het Curringherveld. Ik wil vanaf deze plaats alle vrijwilligers van harte bedanken voor hun inzet het afgelopen jaar en ik wens een ieder fijne feestdagen en een goed begin van 2014. Tot ziens in het Curringherveld.

Namens de stichting Curringherveld:
Lea van der Tuin.

In herinnering - Pieter Willem Maring -

Op 25 mei 2013 is Piet Maring overleden. Piet heeft zich als bestuurslid van onze stichting véle jaren met hart en ziel ingezet om bovenal de verbinding tussen ons dorp Kornhorn en het Curringherveld vorm te geven. Piet was overtuigd van de kracht van 'het kapitaal' dat door vrijwilligers samen wordt gevormd. Wij herinneren aan zijn enorme inzet in combinatie met zijn humor. Wij missen Piet node en wensen Gerrie, kinderen en kleinkinderen sterkte toe.

Contactpersoon voor de arrangementen van de stichting Curringherveld is Ettie v/d Laan. Zij behartigt vragen over of boekingen van het Kabouterpad, Natuurontdekp pad, Sporenpad, Egelpad (!), Vuurplaats, streekpodium Ekohorn en het **Lauwerskwartet** (arrangementen met museumboerderij Ot en Sien Surhuisterveen, themapark de Spitkeet Harkema en het Blôde Fuottenpaad van Staatsbosbeheer Opende). Het secretariaat van de stichting Curringherveld is in handen van Frank Blok. Telefoon 0594-659626. Neem met hem contact op voor vragen of nadere informatie over de stichting, de samenwerking in het **Panorama Westerkwartier** (met Fleremaheerd, Kleine Meeden, de Groene Gast en De Halszaak) of de website. Of via ons e-mail adres: info@curringherveld.nl

Van onze website www.curringherveld.nl

Planteninventarisatie heideveld

Op 14 juni 2013 is door bioloog Herke Fokkema een planteninventarisatie uitgevoerd van ons heideveld bij de Hooikiep. Er werden 44 soorten geteld. Vergeleken met de 1e telling van 2000 zijn er een aantal opvallende verschillen:

- Het aantal echte graslandplanten is verminderd, dus het geheel is voedselarmer geworden (verdwenen zijn Scherpe boterbloem, Pinksterbloem, Melkdistel, Grote weegbree, maar dat kan doordat toen de randen langs de paden zijn meegenomen).
- Het westelijk gedeelte van het terrein verdroogt niet want juist in de laagten staan nu nog steeds de planten die nat moeten staan (Zomprus, Egelboterbloem, Geelgroen zegge, Wateraardbei enz.)
- Er is veel boomopslag. Dit kan bijna ook niet anders met al die bomen rond het

gebied. Dit is met schapen niet op te lossen, deze nemen wel de wilg mee, maar laten berk en eik ongemoeid. De boomopslag zal dus regelmatig verwijderd moeten worden.

d. Via de boombladeren krijg je toch nog mineraleninput. Dit is niet te voorkomen.

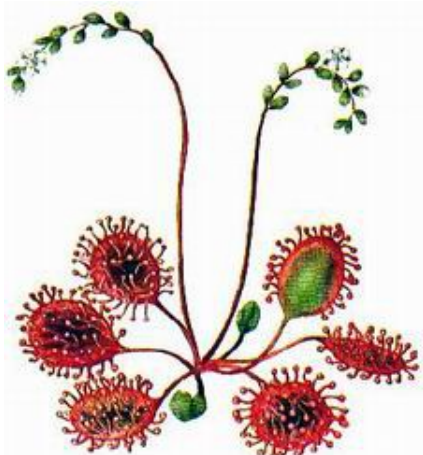
e. De vegetatie aan de westzijde, waar ook de Koningsvaren staat, heeft de neiging in de richting van blauwgrasland te gaan.

f. De struikheide er niet florissant bij. Misschien is het een oplossing om het geheel eens te maaien, dan kan de heide zich verjongen na ruim dertien jaar.

Wij danken Herke hartelijk voor zijn goede speurwerk en adviezen!

Als we het huidige beheer inclusief het terugdringen van houtige opslag doorzetten blijft de struikheide er wel in; ze stond er dit jaar inderdaad niet zo florissant bij. Maar dat was dit koude voorjaar op meer plaatsen zo. N.b. Herke voegde nog toe niet verbaasd te zijn als ook de beschermde zonnedaauw zich hier zou manifesteren: 'die hoort hier zeker bij'. In september vond Klaas Frankes de zonnedaauw! En Freek Postema trof er bovendien de heidekikker aan..

21-30 juni - Tuin & Kunst Tiendaagse

In 2013 deden we weer mee met de Tuin & Kunst Tiendaagse. Nu in samenwerking met 4 anderen: het Panorama Westerkwartier (zie de website www.panoramawesterkwartier.nl)

Panorama Westerkwartier

Fieremaheerd <-> Kleine Meeden <-> Curringherveld <-> de Groene Gast <-> De Halszaak

Waarom wij vinden mee te kunnen doen:
a) Onze z.g.n. 'Open Tuin' is een vrij te

bezichtigen compact cultuurhistorisch natuurgebied met elzensingels, unieke eiken houtwal, pingo, petgaten, veld met natte heidevegetatie (natuurbouw!), roggeakker met korenbloem en klapproos, bloemrijke akkers, biologische aardappel-akker, en rondom wandel/fietspaden. Voorts is er de wandelroute het Curringhepad, een Kleine beestjes-tuin, een werkschuur, geadopteerd door de basisschool, een hoekie en een openluchttheater Ekohorn. Een 'Groene Brink' die wordt beheerd door circa 40 vrijwilligers!

b) Diverse kunstobjecten, gemaakt in het kader van het lustrum NME-schoolproject 'Landschap = Kunst' waren permanent tentoongesteld gedurende de zomer 2013...

Jeltje Kloppenburg boomt over prikkeldraad

De kunstroute werd feestelijk geopend op 17 juni 2013 als kroon op de projectweken die van 20 tot 30 mei werden gehouden.

De grote rode biologische Raja oogst bewondering..

Kornhorn, 20 augustus 2013 - Soms komt alles samen, zoals vanmorgen in het Curringherveld... De kinderen van onze Groene School, die op 23 april aardappelen hadden gepoot, kwamen terug om ze met hulp van de vrijwilligers van C&Hek te rooien om zelf te zien dat er 5 tot 7 aardappelen uit één poter groeien. Ze konden allen een bakje mee naar huis nemen voor 'de proef op de som' maar ze hebben vooral flink geholpen om de oogst in kratten te verzamelen voor de Voedselbank van Grootegast en Marum!

De drie vrijwilligers van de Voedselbank in het midden geflankeerd door 4 vrijwilligers van C&Hek: soms komt alles samen (foto Frank Blok).

Bijeenkomsten met Het Oog op onze vrijwilligers.

Op zaterdag 5 oktober 2013 zijn alle vrijwilligers van de stichting samen met hun partners uitgenodigd voor onze informele jaarlijkse bijeenkomst. Vanaf 16.00 uur hebben we onder muzikale begeleiding, een hap en een drankje teruggeblikt op 2013 maar ook Het Oog op 2014 gericht.

Voorafgaand aan deze bijeenkomst werden op die middag in het kader van de **Dag van de Regio onder het thema 'Panorama Westerkwartier in herfsttooi'** excursies door het oogstrelende Curringherveld gehouden over de rijke natuurwaarden en

cultuurhistorie met een speciale toelichting op de kunstroute 'Landschap=Kunst'. En kinderen konden tegelijkertijd een **verrassend nieuw Natuur-Ontdekp pad** volgen: het Egelpad (zie bijdrage NME)

Bovendien hebben alle 40 vrijwilligers van de stichting in oktober van Staatsbosbeheer een uitnodiging ontvangen om samen met hun resp. partners de natuurfilm 'De Nieuwe Wildernis' te gaan bekijken in de bioscoop van Drachten. Vele vrijwilligers zijn hierop ingegaan en hebben bovendien 2 introducés meegenomen die tegen een mooie korting op de toegangsprijs deze prachtige film konden gaan zien. Enkele recensies in de landelijke kranten: 'On-Nederlands mooie natuurfilm' en 'Een natuurfilm van BBC-achtige proporties' plus een citaat: 'Staatsbosbeheer heeft niets betaald en niets bepaald'..! Hoe dan ook, dit is een even mooi gebaar van 'Staatsbosbeheer Peebos' naar onze vrijwilligers, als dat de film mooi is.. Dank!

Tenslotte is er nog de 'vanzelfsprekende' uitnodiging voor de inmiddels traditionele jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst namens het team Staatsbosbeheer Westerkwartier op zaterdag 21 december 2013 a.s. op de prachtige Coendersborch en 't Rieuw te Nuis. Zó vanzelfsprekend dat men zich bij verhindering moet afmelden bij Linda Meijvogel... klasse van Staatsbosbeheer. Dat wordt weer een bijzondere bijeenkomst, zo vlak voor de Kerst: komt allen tesamen!

10 december - Gebiedscoöperatie Westerkwartier officieel opgericht

Bericht van Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer is al meer dan 40 jaar actief in het Westerkwartier en beheert er inmiddels ruim 1500 ha natuurgebied. Zij doet dit vanuit het besef dat de streek emotioneel eigenaar van het gebied is. In dit karakteristieke houtsingel- en weidevogel gebied ten westen van Groningen, grenzend aan Friesland, heeft zich ook een karakteristieke cultuur ontwikkeld die zich kenmerkt door uit te gaan van eigen kracht en kwaliteit. In het Westerkwartier hebben de streek en Staatsbosbeheer in de loop van de jaren samengewerkt in vele projecten.

Een logische en tegelijk uitdagende stap is dan deel te nemen aan de gebiedscoöperatie. Staatsbosbeheer toont aan hiermee midden in de samenleving te staan en met de streek te willen samenwerken aan de ontwikkeling van natuur en landschap en recreatie en bij te dragen aan de leefbaarheid van het Westerkwartier. De gebiedscoöperatie maakt dit mogelijk met als meerwaarde dat er nieuwe partners worden gevonden, kennis wordt gedeeld, integraal kan worden gewerkt waardoor efficiency kan worden bereikt.

Bovenstaande tekst komt uit een brochure die is uitgereikt op de oprichtingsbijeenkomst van de Gebiedscoöperatie en waarin beschreven is waarom Staatsbosbeheer graag lid wil zijn van het samenwerkingsverband. Naast Staatsbosbeheer Westerkwartier hebben ook de 3 Agrarische Natuurverenigingen in het Westerkwartier, Landschapsbeheer Groningen en onderwijsinstelling AOC hun handtekening geplaatst. En dat is eigenlijk hèèl bijzonder zegt men; het zelfs het eerste voorbeeld van zo'n brede en vergaande plattelandssamenwerking in Europa...! De statuten zijn zo opgesteld dat er ook na 10 december partners lid kunnen worden. Dit zou bijvoorbeeld ook Stichting Curringherveld kunnen zijn. Als je in de bovenstaande tekst van de brochure de naam Staatsbosbeheer vervangt

door Stichting Curringherveld (met hierin de werkgroepen) en aanpassingen in getallen, dan zijn daar grote overeenkomsten!
Binnenkort bespreken we dit in het bestuur.
Nico Boele

Natuurlijk genieten in het groen

Bericht van de werkgroep NME

Onze prachtige omgeving heeft de leerlingen van onze groene school weer veel leerzame momenten laten beleven sinds augustus. Op donderdag 5 en vrijdag 6 september werden de vleermuisexcursies gehouden. Met een deelname van zo'n 20 mensen op elk van de avonden kan met voldoening worden teruggekeken op deze altijd spannende avonden. Wat de natuur brengt valt nooit te voorspellen!

Er kon gekeken worden naar een pas gevonden Laatvlieger, een grote vleermuissoort, die dood was aangetroffen op het fietspad voor de oude St. Vituskerk te Doezum. Later is deze Laatvlieger doorgegeven aan de vleermuis-werkgroep in Groningen voor universitair onderzoek. De wandeltochten werden beide keren ingedeeld in een korte en een lange route, zodat mensen met heel jonge kinderen niet zo lang hoefden te blijven.

Dankzij het gebruik van de BATdetectors konden de ultrasone geluiden van de vleermuizen, waarmee ze hun prooi in het donker via echopeiling opsporen, hoorbaar worden gemaakt. Die geluiden zijn verschillend per vleermuisensoort. Zodoende hebben we in totaal 4 soorten kunnen ontdekken en dat is beslist een mooie score: een teken dat ons Curringherveld en de directe omgeving rijk en gevarieerd zijn.

In september werd van alles voorbereid om de EGEL-week tot een succes te maken. Daarbij staat het leven van de egel in het middelpunt van de aandacht, maar ook het leefgebied van deze hoofd'persoon'. De oudere leerlingen weten nog dat enkele jaren geleden het egelhotel werd ingewijd met een openingshandeling, waarbij aangesterkte egels uit opvangcentrum "De Fûgelhelling (te Ureterp) werden vrijgelaten onder het toezien van RTV Noord. Oud-directeur meester van der Heide heeft toen mede zorggedragen voor het slagen van dat project.

Dat hotel werd door de eigen leerlingen onder begeleiding van Jeltje Kloppenburg en de Groen-ploeg gebouwd.

Het sporenpad in het Curringherveld besteedt ook al jaren aandacht aan de egel. Vanwege de goede contacten met de Fûgelhelling is deze instelling gevraagd om de inleidingen op school te verzorgen. Dat werd een groot succes! Leerlingen kregen een groot compliment van de voorlichter, omdat ze al zoveel bleken te weten over het lief en leed en over het voedsel en de winterslaap van dit prachtige diertje. Er was door de leerkrachten duidelijk goed voorwerk met de kinderen gedaan!

De fotoserie, de verhalen en weetjes van de voorlichter waren leerzaam; de onverwachte aanwezigheid van een meegebrachte egel was natuurlijk helemaal TOP!

Gedurende de week werden de boekjes over de egel, die de kinderen zelf mochten invullen en tekenen, steeds completer. Op een prachtige vrijdagochtend, die fris begon met zon en maan tegelijkertijd aan de hemel, was er de egelwandeling met opdrachten. In groepjes, samengesteld uit de hele onderbouw en daarna uit de hele bovenbouw, was er de gelegenheid om de kennis over de egel in het veld toe te passen bij het beantwoorden van de opdrachten. De leerlingen bleken vlot langs de uitgestippelde route te lopen en de meeste opdrachten waren geen enkel probleem meer, zoveel weten ze er dus van!

Op de site van de school kwamen de foto's in beeld, die mooi weergaven dat deze wandeling zeer geslaagd was.

Onze voorraad routes is dankzij deze egelweek uitgebreid met de **EGEL-route!**

Zo gaan we, ondanks stormen en hoog water, door met onze inspanningen voor en door de jeugd op het gebied van natuurbeleving, milieubesef, kennis over en zorg voor de eigen omgeving.

Hoofd, hart en handen, completer onderwijs kan niet geboden worden.

Ons schoolteam beseft dat, zeker ook met de nieuwe directeur en daar zijn we trots op en dankbaar voor.

Als werkgroep NME bevelen wij de uitgebrachte prachtige fotokalender van het 2e lustrum schoolproject van harte bij u aan. De opbrengst draagt bij in de vergoeding van onkosten voor het NMEwerk! - Rob Heringa